

INTÉZMÉNY NEVE

KÉMIAI KOCKÁZATÉRTÉKELÉS

sablon

Készítette:

Dátum:

A kémiai kockázatértékelés elkészítése során a vonatkozó hatályos jogszabályok előírásait, valamint a szakirodalom, útmutatók javaslatát vettük figyelembe.

Készítette:

Kockázatértékelés ideje:

Következő felülvizsgálat időpontja:

„A munkáltató a kockázatértékelést, a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - a tevékenység megkezdése előtt, **azt követően indokolt esetben, de legalább 3 évente köteles elvégezni.** Indokolt esetnek kell tekinteni:

- a) az alkalmazott **tevékenység**, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának **megváltozását**,
- b) minden olyan, az eredeti tevékenységgel összefüggő változtatást, amelynek eredményeképpen a munkavállalók egészségét, biztonságát meghatározó **munkakörülményi tényezők megváltozhattak** - ideértve a munkaklíma-, zaj-, rezgésterhelést, légállapotokat (gázállapotú, por, rost légszennyezők minőségi, illetve mennyiségi változást),
- c) az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának hiányosságával összefüggésben bekövetkezett **munkabaleset, fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés** előfordulását, továbbá
- d) ha a kockázatértékelés a külön jogszabályban meghatározott szempontokra nem terjedt ki.”

ALAPADATOK:

Cég neve:

Címe:

Kockázatelemzés tárgya: Munkahelyi kockázatok értékelése

Felelős vezető neve:

Tevékenység megnevezése: *Közoktatási tevékenység (minden, ami az Alapító Okiratban foglaltatik)*

Kockázatértékelésben érintett munkakörök és a bennük foglalkoztatott/érintett munkavállalók neve és létszáma:

Beosztás / munkakör

Fő (nő / férfi)

igazgató

igazgató helyettes

osztályfőnök

tanár

takarító

karbantartó

stb.

Munkaidő:

Az adatokat szolgáltatotta:

Tartalomjegyzék

1. Kockázatbecslés.....	4
2. Fogalmak:.....	5
3. A veszélyes anyagok kockázatainak felmérése.....	6
4. A használt veszélyes anyagok kockázatértékelése	7
5. A felhasznált veszélyes anyagok:.....	9
6. Biológiai expozíciós mutatókra irányuló vizsgálatra kötelees anyagok:.....	9
7. Kiegészítő információk a mellékletekhez:.....	9
8. Összegző megállapítás (PÉLDA):	9

Mellékletek:

1. Veszélyes anyagok nyilvántartása és kockázatértékelési táblázat
2. Kémiai kockázat besorolás
3. Kémiai kockázatértékelés csökkentésére hozott intézkedések
4. Kémiai kockázatértékelés csökkentésére hozott intézkedések ellenőrzése

1. Kockázatbecslés

A többször módosított 1993. évi XCIII. Munkavédelmi Törvény a munkáltató részére követelményként írja elő {54. §. (2)} „ *A munkáltató köteles **minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és készítményekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. Az értékelés alapján olyan megelőző intézkedéseket szükséges hozni, amelyek biztosítják a munkakörülmények javulását, beépülnek a munkáltató valamennyi irányítási szintjén végzett tevékenységbe***”, hogy a veszélyes munkafolyamatoknál, technológiáknál, illetve az ott lévő munkakörökben a veszélyek és egészségkárosító hatások megelőzése érdekében kockázatbecslést végeztesse, figyelemmel a jelenleg érvényben lévő a munka világát szabályzó törvényekre, rendeletekre, szabványokra és állásfoglalásokra.

Az 1993. évi XCIII. Törvény a **kockázat** fogalmát az alábbiak szerint definiálja:

„kockázat (egy káros hatás/esemény valószínűsége és súlyossága, amely az embert vagy környezetet érinti kockázati forrás okozta expozíciót követően, meghatározott feltételek mellett) a veszély megvalósulásának valószínűsége”

A kockázat e meghatározása alapján, megfelelő adatok birtokában kvantifikálható. Miután azonban több EU országban sem mindig ugyanabban az értelemben használják a „**kockázat**” és „**veszély**” szavakat, fogalmakat a félreérthetlenség megkívánja a veszély definíciójának meghatározását is.

Munkahelyek vonatkozásában a veszély: valaminek (pl. munkaanyag, felszerelés, munkamódszer és gyakorlat) potenciális kórokozó belső tulajdonsága vagy képessége.

A **veszély** (az a képesség, hogy egy kockázati forrás káros hatást(okat)/eseményt(eket) okozzon) önmagában létező, de nem aktív, csak potenciális károsító hatást jelent.

A **kockázatbecslés célja**: a munkaadót arra képessé tenni, hogy hatékony intézkedéseket hozzon a munkavállalók biztonsága és egészségvédelme érdekében, azért hogy a foglalkozási eredetű kockázatok elkerülhetőek legyenek, de legalábbis elfogadható szintre csökkenjenek.

2. Fogalmak:

Baleset: az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.

EK-megfelelőségi nyilatkozat: a gyártó írásbeli nyilatkozata, hogy a védőeszköz a mintának és az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló külön jogszabály előírásainak megfelel.

Fokozott expozíció: a munkavállaló szervezetében a munkavégzés során, a foglalkozás gyakorlása közben vagy azzal összefüggésben a külön jogszabályban meghatározott biológiai határértékeket meghaladó koncentrációja vagy mértéke, illetve zaj esetében 4000 Hz-en a 30 dB halláscsökkenés mindkét fülön.

Kockázat: a veszélyhelyzetben a sérülés vagy az egészségkárosodás valószínűségének és súlyosságának együttes hatása.

Megelőzés: a munkáltató által megtett vagy tervezett intézkedések a munkáltatói tevékenység bármely fázisában, amelyeknek célja a munkával összefüggő kockázatok megelőzése vagy csökkentése.

Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.

Súlyos az a munkabaleset (bányászati munkabaleset), amely

- a) a sérült halálát (halálos munkabaleset az a baleset is, amelynek bekövetkezésétől számított egy éven belül a sérült orvosi szakvélemény szerint a balesettel összefüggésben életét veszítette), magzata vagy újszülöttje halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását;
- b) valamely érzékszerv, érzékelőképesség, illetve a reprodukciós képesség elvesztését vagy jelentős mértékű károsodását okozta;
- c) orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást;

d) súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujja nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek);

e) beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.

Munkaeszköz: minden gép, készülék, szerszám vagy berendezés, amelyet a munkavégzés során alkalmaznak vagy azzal összefüggésben használnak (kivéve: az egyéni védőeszköz).

Munkahely: minden olyan szabad vagy zárt tér (ideértve a föld alatti létesítményt, a járművet is), ahol munkavégzés céljából vagy azzal összefüggésben munkavállalók tartózkodnak. Munkahelynek kell tekinteni a mást nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozó (akkor is, ha egyéni céget alapított) munkavégzési helyét e törvénynek a 9. § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezései tekintetében.²¹⁴

Munkavállaló: a szervezett munkavégzés keretében munkát végző személy.

Munkáltató: a munkavállalót szervezett munkavégzés keretében foglalkoztató. Munkáltatónak kell tekinteni a munkaerő-kölcsönzés keretében átengedett munkavállalót kölcsönvevőként foglalkoztatót, a kirendelt munkavállalót foglalkoztatót, a szakképzés keretében gyakorlati oktatást folytatót, valamint a mást nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozót (akkor is, ha egyéni céget alapított) a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére vonatkozó rendelkezések [9. § (2) bekezdés] tekintetében.

Veszélyes: az a létesítmény, munkaeszköz, anyag/készítmény, munkafolyamat, technológia (beleértve a fizikai, biológiai, kémiai kóroki tényezők expozíciójával járó tevékenységeket is), amelynél a munkavállalók egészsége, testi épsége, biztonsága megfelelő védelem hiányában károsító hatásnak lehet kitéve.

Veszélyforrás: a munkavégzés során vagy azzal összefüggésben jelentkező minden olyan tényező, amely a munkát végző vagy a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyre veszélyt vagy ártalmat jelenthet.

3. A veszélyes anyagok kockázatainak felmérése

A vizsgálat szempontjai a 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról 19.§. (2). bekezdésében meghatározott szempontok alapján történtek.

Annak érdekében, hogy a munkavállaló biztonságát és egészségét fenyegető kockázatot meg lehessen becsülni, továbbá a szükséges intézkedések meghatározhatók legyenek, a munkáltatónak minden olyan tevékenységnél, amely a veszélyes anyagok kockázatával jár, meg kell határozni a munkavállalókat, illetve munkát végző személyeket (a továbbiakban együtt: munkavállaló) érő expozíció jellegét, időtartamát és - amennyiben lehetséges - mértékét.

4. A használt veszélyes anyagok kockázatértékelése

A veszélyes anyagokról nyilvántartással rendelkeznek, ami tartalmazza a felhasznált anyagok éves mennyiségét.

A veszélyes anyagok külön helységben, zárható szekrényben kerülnek elhelyezésre, kiadásukról a műszakvezetők felelnek.

Az egyes munkafolyamati leírások felhasználásával, szabályozottan a kijelölt, megfelelő szakképesítésű, orvosilag alkalmas, kioktatott munkavállalók végzik a tevékenységeket a veszélyes anyagokkal.

A foglalkozás egészségügyi orvosi vizsgálatokat és gyakoriságukat ki kell terjeszteni a mellékletben (Biológiai expozíciós mutatók vizsgálatára kötelees anyagok) csatolt veszélyes anyagokat használókra a 33/1998 NM rendelet 3.sz melléklete alapján.

A munkafolyamatoknál igyekeznek a szükségtelen vegyi anyag érintkezéseket mellőzni, illetve csak a minimális mennyiséget a munkavégzés helyén készenlétben tartani.

A munkahely rendjéért és az anyagok, munkaeszközök megfelelő tárolásáért a munkavállalók felelnek.

Elsősegélynyújtó felszerelések rendelkezésre állnak, munkavédelmi bejárásokon ellenőrzik őket, illetve balesetek, elsősegélynyújtás után pótolják az elhasznált tételeket.

Jelenleg **XX fő** munkavállaló vett részt munkahelyi elsősegélynyújtó képzésben. Javasolt a későbbiekben további munkavállalók elküldése ilyen képzésre.

Az egyéni védőeszköz juttatás belső rendjének megfelelően az egyes munkafolyamatokhoz megfelelő védelmi képességgel bíró, egyéni védőeszközöket biztosítanak a munkavállalók számára.

Az egyéni védőeszközök használatát a munkahelyi vezetők és a munkavédelmi tanácsadó ellenőrzik.

Szemmosó palackokat kell beszerezni és kitenni a munkaterületeken egy jól látható és könnyen elérhető pontra. A szemmosók megfelelő és hatékony használatáról tájékoztatni kell a kollégákat.

Az általános szellőzés biztosított a területeken (azonban ez nem elég a például kézi forrasztásos műveletek során felszabadult káros gőzök, gázok elszívására, ezért célszerű ezekhez a munkaállomásokhoz megfelelően méretezett elszívókat kiépíteni, vagy FFP2-es légzésvédővel ellátni a munkavállalókat).

A veszélyes anyagok zárható fedelű edényekben kerülnek kiadásra, megelőzve az anyag párolgásából és a véletlen kiömlésből eredő kockázatokat, azonban kármentő kádakat, tálcákat beszerezni, annak érdekében, hogy a folyékony veszélyes anyagokat, hulladékokat azon biztonságosan lehessen tárolni. Kármentő készlet szükséges a veszélyes anyagok kiömlésének esetére, mellyel csökkenthetők, megelőzhetőek lennének a környezetkárosító veszélyek egy esetleges kiömlés során.

A telephelyen kijelölt dohányzó hely van, csak itt lehet dohányozni, más területeken szigorúan tilos.

Étkezni csak az arra kijelölt helyiségben engedélyeztet. Az étkezésre a munkahelyektől elkülönített direkt erre a célra kialakított étkező rész áll rendelkezésre.

A munkaterületen csak az arra megfelelő öltözékben lehet munkát végezni.

Az alkalmazottak részére megfelelő mosdó és illemhellyel áll rendelkezésére.

A munkahelyen végzett munkához csak szükséges mennyiségű vegyi anyagot biztosítják a dolgozók részére. A beérkező veszélyes anyagokat, zárható helyen helyezik el és csak a szükséges mennyiség kerül átadásra a végső felhasználók számára.

Az egyes munkafolyamatok a hatályba léptetett meghatározott munkautasítások szerint történnek.

A veszélyes hulladékok gyűjtése szabályozottan történik. Az ilyen jellegű hulladékot hulladékszállítási és kezelési engedéllyel rendelkező cég szállítja el és veszi át.

Minden veszélyes anyagról, illetve keverékről a 1272/2008/EK rendelet (CLP) előírásnak megfelelő magyar nyelvű 16 pontos biztonsági adatlapnak kell rendelkezésre állnia. A nem magyar nyelvűek pótlását, fordítását meg kell oldani, annak érdekében, hogy a munkavállalók az általuk értett nyelven férhessenek hozzá a szükséges információkhoz. A rendelkezésre álló biztonsági adatlapok kinyomtatva a területeken, továbbá elektronikus formában a szerveren találhatóak.

A használt veszélyes anyag, illetve keveréket minden esetben megfelelően címkézetten szükséges tárolni, hogy az áttöltések esetén az új tároló göngyölegén mindig kerüljenek feltüntetésre az eredeti veszélyjelzések.

Áttöltések esetén az új edényre helyezendő címkéknek tartalmazni kell:

- Az anyag megnevezését.
- A veszélyre utaló jelet (szimbólumot)
- A veszélyre utaló feliratot (H mondat)
- Biztonsági előírást (P mondat)

A címkék anyagának, felerősítésének maradandóak kell lennie!

Veszélyes anyagot élelmiszer tárolására alkalmas tároló edénybe szigorúan tilos áttölteni!

A veszélyes vegyi anyagok külön zárható vegyi anyag szekrényekben, vagy tárolóban vannak tárolva.

A munkavállalók a munkába állás előtt, időszakosan (évente) és soron kívül is munka- és tűzvédelmi oktatásban részesülnek kiemelten a:

- veszélyes anyagok használatáról, kezeléséről, biztonsági adatlapok tartalmáról,
- megelőző intézkedésekről, balesetek megelőzéséről,
- gépek, berendezések használatáról,
- elsősegélynyújtásról, stb.

A munkáltató biztosítja a munkavállalók részére a veszélyes anyagok alkalmazásából eredő veszélyek meghatározására vonatkozó tájékoztatást.

5. A felhasznált veszélyes anyagok:

A felhasznált veszélyes anyagok részletes kockázatértékelését a csatolt melléklet tartalmazza.

6. Biológiai expozíciós mutatókra irányuló vizsgálatra köteles anyagok:

A Biológiai expozíciós mutatókra irányuló vizsgálatra köteles anyagok részletes felsorolását a csatolt melléklet tartalmazza.

7. Kiegészítő információk a melléletekhez:

Célszerű fokozott figyelemmel kezelni azon veszélyes anyagokat is melyeknél egy esetleges baleset, vagy foglalkozási megbetegedés következménye súlyos lehet, azonban csak alkalmanként, vagy kis mennyiségben használják őket. Ilyen anyagok az alábbiak:

A várandós anyák munkahelyi biztonságáról és egészségéről szóló 92/85/EK irányelvet figyelembe kell venni!

8. Összegző megállapítás (PÉLDA):

A kockázatértékelés alapján megállapítható, hogy a tevékenység során a veszélyes anyagok miatt jelentkező munkáltatói kötelezettségeket a jogszabályok előírásainak figyelembevételével az INTÉZMÉNY részben teljesítette, a megtett intézkedések megfelelőek, azonban a kiemelt hiányosságokkal foglalkozni kell, azokra kockázatcsökkentő intézkedéseket szükséges hozni.

Hitelesítésül:

Kockázatértékelést készítő szakember aláírása (végzettséget igazoló okirat száma)

Intézményvezető aláírása

Foglalkozás-egészségügyi szakszolgáltató aláírása

Kelt: